

آزادی از عبودیت غیر خدا

خلاصه جلسه نهم: توحید در ایدئولوژی اسلام

پس از بیان توحید در جهان بینی اسلام، آیت الله خامنه‌ای در جلسه دوم مبحث توحید، به مقایسه دو نگرش مادی و الهی به توحید می‌پردازند. در برابر نگرش مادی قائل‌اند؛ دینی را که با ظالم می‌سازد و با مستبد همکاری می‌کند و گره‌ای از کار مردم نگشاید را نباید پذیرفت. و در ادامه تاکید می‌کنند: «آن توحیدی که اسلام به آن دعوت می‌کند، توحیدی است بالاتر از حدی که پاسخ به یک سوال، به یک استفهام... [بلکه] توحید اسلامی الهامی است در زمینه‌ی حکومت، در زمینه‌ی روابط اجتماعی، در زمینه سیر جامعه، در زمینه هدف‌های جامعه، در زمینه تکالیف مردم، در زمینه مسئولیت‌هایی که انسان‌ها در مقابل خدا، در مقابل یکدیگر، در مقابل جامعه و در مقابل پدیده‌های دیگر عالم دارا هستند، توحید این است.» حضرت آیت الله خامنه‌ای این نکته را تذکر می‌دهند: «وقتی توحید در یک جامعه آمد، همه بندگان در یک تراز قرار می‌گیرند؛ یعنی چه؟ یعنی همه می‌شوند بنده‌ی خدا» و «بندگی خدا یعنی آزادی از عبودیت و بندگی هرچه غیر خدا و هرکس غیر خداست.» و در انتها به تبیین آیات ۱۶۵ تا ۱۶۷ سوره بقره می‌پردازند:

جلسه ۹: توحید در ایدئولوژی اسلام				
آیات ۱۶۵ تا ۱۶۷ سوره بقره				
توحید	جامعه توحیدی	بندگی غیر خدا	قیامت	عبودیت
آیات این جلسه				
واژگان کلیدی				
نکات کلیدی				
آیه				
<p>وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ</p> <p>گروهی از مردم بجز خدا به رقیبان و هم‌وردانی (از جنس بشر یا جز آن) روی می‌آورند. به آنان مهر می‌ورزند همچون مهری که به خدا باید ورزید. و مومنان راستین در دوستی خدا شدید‌ترند</p>				
<p>وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ</p> <p>اگر میدیدند آنان که (باسرسپردگی به غیر خدا) ستم کرده‌اند آنگاه که عذاب را مشاهده می‌کنند</p>				
<p>ناگهان منتقل می‌کند بیان را به صحنه‌ای از قیامت. آن لحظه‌ای را بیان می‌کند که خلائق جمع شده‌اند، محشور شده‌اند وسایل عذاب خدا و وسایل رحمت و لطف خدا هم هست،... بندگان خوب خدا و بندگان بد خدا هستند، بعد ستمگران و ظالمان ناگهان می‌بینند که تمام قدرت در قیامت از آن خداست. ستمگر ظالم چه ستمگری که ستم می‌کرد به دیگران، و چه ستمگری که به خودش ستم می‌کرد و خودش را بنده‌ی آن ستمگر</p>				

اولی قرار داده بود، وقتی نگاه کنند، ببینند، عجب! اینجا همه‌ی آن حرف‌ها و ادعاها و باد و بُروت‌ها و کاخ‌ها و زندگی‌ها، همه هیچ و پوچ است، هیچ کاری از دست کسی بر نمی‌آید. دو گروه را در نظر بگیرید، یک گروه، گروه دیگر را عبادت کردند؛ یعنی اطاعت، اطاعت بی قید و شرط، این دو گروه، روز قیامت روبه روی هم قرار می‌گیرند، با هم جنگ و منازعه و مخاصمه دارند.

بی‌گمان از رفتار خود پشیمان می‌شدند، پشیمان می‌شدند که در دنیا چه خِرگیری‌ای می‌کردند، می‌رفتند بنده و برده‌ی ستمگرانی می‌شدند که حالا این قدر در قیامت بی‌عرضه‌اند، این قدر از دستشان کار بر نمی‌آید. اگر با چشم عبرت می‌نگریستند، می‌دیدند در دنیا هم به همان اندازه بی‌عرضه‌اند.

آن کسانی که آنجا دارند چوب می‌خورند، چوب عبودیت غیر خدا را می‌خورند، چوب این را می‌خورند که بنده و برده‌ی غیر خدا شدند؛ یعنی چیزی غیر توحید و ضد توحید، در حالی که قرآن تعبیرش «اتَّبِعُوا» است، دنباله‌روان، پیروان.

أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ

(بقره/۱۶۵)

اینکه قدرت یکسره از آن خدا است. و اینکه عذاب خدا سخت و سهمگین است (بی‌گمان از رفتار خود پشیمان می‌شوند)

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ

(بقره/۱۶۶)

از پیروان و تابعان - آنگاه که پیشوایان و سران، بیزاری جویند و عذاب خدا را بنگرند و رابطه‌ها و پیوندها میان آنان قطع شود.

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا
كَرَّةً فَنَتَبَّرَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّوْا
مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ
حَسْرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ
بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ

(بقره/۱۶۷)

و تابعان و دنباله‌روان گویند:
کاش ما را بازگشتی بود به دنیا- تا
از آنان بیزاری می‌جستیم چنانکه
آنان از ما بیزاری می‌جستند.
بدینگونه خداوند کارهای آنان را
بصورت مایه‌ی حسرتی به آنان
می‌نماید و آنان هرگز از آتش
برون نخواهد آمد.

بخشی از بیانات آیت‌الله خامنه‌ای در ۱۳۵۳/۰۷/۰۵ در مسجد امام حسن علیه‌السلام مشهد:

اگر چنانچه به توحید قائل باشی، در جامعه اختلاف طبقاتی و تبعیض معنی ندارد
دیگر. آن جامعه‌ای که سری و تهی دارد، بالایی و پایینی دارد، آن جامعه، جامعه
توحیدی نیست. توحید می‌گوید که «كُلُّكُمْ لِأَدَمَ وَ أَدَمٌ مِنْ تُرَابٍ» همه فرزندان آدمند و
آدم از خاک است. نزدیکی شما به خدا و رجحان شما به تقواست و بس؛ هرکسی بیشتر
مراقب فرمان خدا باشد، او بالاترست.